ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

Մանկավարժություն և հոգեբանություն
ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ _Լ.Գ.Բաղդասարյան_ /Ա.Ա.Հ/

Արձանագրություն № _14_

«_06_» _02_ 2024_ թ.

ՄՀ/բ -128 Հոգեբանություն ___ ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ
Դասիչ, դասընթացի անվանում

ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝ 011401.00.6 Մասնագիտական մանկավարժություն
/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ Ֆդ - 011401.09.6 Կերպ – 011401.11.6 , երաժշտ. – 011401.13.6

/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ բակալավր
/բակալավր, մագիստրատուրա/

Ամբիոն՝ Մանկավարժության և հոգեբանության
/ամբիոնի լրիվ անվանումը/

Ուսուցման ձևը՝ առկա

Կուրս/կիսամյակ I, I I կիսամյակ

Դասախոս(ներ)՝ Ա. Ղազարոսյան
/անուն, ազգանուն/

Էլ. հասցե/ներ anahitghazarosyan@mail.ru

Վանաձոր- 2024թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում ……………………………… 3
2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները ………………………………………… 3
3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները …………………………………… 4
4. Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները ………………………………… …
5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների ………………………………………………… …
6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը ……………………………………………… …
7. Ուսումնական աշխատանքները տեսակները ……………………………… …
8. Դասավանդման մեթոդներ……………………………………………………… …
9. Ուսումնառության մեթոդները ………………………………………………… …
10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը ………………………………………………………………………… …
11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ…………………
12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ……………………………………… …
    12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ …
    12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ……………………………………………… …
    12.3. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ……………………………………………………………………… …
    12.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ ………… …
13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում………………… …
14. Գնահատում…………………………………………………………………… …
    14.1. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում………………………………… …
    14.2. Հարցաշար…………………………………………………………… …
    14.3. Գնահատման չափանիշներ…………………………………………… …
15. Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ……………………………………………… …

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

Դասընթացի դերը տեղը կրթական ծրագրում[1]. Ուսանողը գիտելիքներ է ձեռք բերում մարդու հոգեկանի զարգացման օրենքների,մեխանիզմների և օրինաչափությունների, հոգեկան զարգացման տարիքային դինամիկայի, օնտոգենեզում մարդու անձի զարգացման մասին, ինչպես նաև ուսուցչի, ուսուցման և դաստիարակության հոգեբանության մասին:

1.
«Հոգեբանություն» դասընթացը կարևորվում է կրթության բնագավառում մասնագետների պատրաստման գործընթացում, ներառված է **011301.01.6** կրթական ծրագրի ուսումնական պլանի «Ընդհանուր մասնագիտական» կրթամասում:

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

2.1. Դասընթացի նպատակն է……

- ուսանողներին զինել հոգեբանական գիտելիքներով,
- տալ հոգեկանի սահմանումը,
- բացատրել հոգեկան գործընթացները, հոգեկան վիճակներն ու առանձնահատկությունները,
- տարբերել առողջ հոգեկանով մարդկանց և այդ ամենը արդյունավետ կիրառել հետագայում թե՛ առօրյա կյանքում, թե՛ աշխատանքում:
-

2.2 Դասընթացի խնդիրները.

1. Ներկայացնել հոգեբանություն առարկայի առանձնահատկություններն ու կարևորությունը կյանքի և գործունեության տարբեր ոլորտներում:

2. Ուսանողներին ծանոթացնել հոգեբանության սկզբունքներին, մեթոդներին, մեթոդիկաներին և մոդելներին, ինչպես նաև դրանց իրագործման եղանակներին:

3. Պարզել կրթական համակարգի տարբեր ոլորտների համագործակցության ձևերը, դրանց տրամաբանական կապն ու հաջորդականությունը /մանկապարտեզ, դպրոց, բուհ, աշխատանք / և ուսուցչի, հոգեբանի դերը դրանում:

4. Ուսումնասիրել տարբեր բնույթի հոգեբանական, ուսումնական, սոցիալական խնդիրներ ունեցող անհատներին, ուսումնասիրել խմբի հետ աշխատելու մեթոդիկաները, մեթոդները, եղանակներն ու հնարները:

---

[1] Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները /դասընթացները/

«Ընդհանուր հոգեբանության հիմունքներ» դասընթացին մասնակցելու կարևոր նախապայման է ուսանողների մասնագիտական գիտելիքների, հմտությունների առկայությունը «Ընդհանուր հոգեբանություն», «Սոցիալական հոգեբանություն», «Մանկավարժական հոգեբանություն», «Բժշկական հոգեբանություն» և այլ հարակից դասընթացներից:

4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը[2] և /կամ կոմպետենցիաները

«Հոգեբանություն» դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողի ակնկալվող վերջնարդյունքներն են.

իմանա

1. ուսումնասիրվող առարկայի տեսական հիմունքները,
2. իմանա առարկայի ուսումնասիրման մեթոդական հիմքները
3. կարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
4. Յուրացված գիտելիքը տրամաբանորեն և հետեւողականորեն ներկայացնելու,
5. կարողանա թիմում աշխատել
6. կարողանա գնահատման գործիքներ կիրառել, նախագիծ պլանավորել:

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կբերի հետևյալ կոմպետենցիաները.

Ա)Ընդհանրական կոմպետենցիաներ

Գործիքային կոմպետենցիաներ (ԳԿ)՝

ԳԿ1 վերլուծելու և սինթեզելու ունակություն,
ԳԿ4 մասնագիտական ոլորտի գիտելիքների հիմունքներ,
ԳԿ9 խնդիրների լուծում,
ԳԿ10 որոշումների ընդունում:

Համակարգային կոմպետենցիաներ (ՀԳԿ)՝

ՀԳԿ1 գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն,
ՀԳԿ2 հետազոտություններ կատարելու ունակություններ,
ՀԳԿ3 սովորելու ունակություն,
ՀԳԿ8 ինքնուրույն աշխատելու ունակություն,

Բ)Առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)

ԱԿ2 հստակ հաղորդել ստացված հենքային գիտելիքները,
ԱԿ4 ցուցաբերել առարկայի ընդհանուր կառուցվածքի և առանձին մասերի միջև կապերի իմացություն,
ԱԿ6 կիրառել տվյալ առարկային բնորոշ մեթոդները,
ԱԿ11 տիրապետեն ինքնուրույն հետազոտության մեթոդներին և կարողանան մեկնաբանել հետազոտության արդյունքները,
ԱԿ14 տիրապետեն տվյալ մասնագիտական մակարդակում պահանջվող կոմպետենցիաներին:

---

[2] http://www.vsu.am/karg/ararkayakan-nkaragir-17.pdf
Լրացվում է «Առարկայի նկարագրի մշակման ռազմավարության» կոմպետենցիաների ցանկին համապատասխան:

5. **Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների[3].**
6. **«Հոգեբանություն»** դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն ու հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել մասնագիտական գործունեության ընթացքում, լաբորատորիաներում աշխատելու, մանկապարտեզներում, կրթական համակարգում, ինչպես նաև ասպիրանտուրայում կրթությունը շարունակելու և գիտական հետազոտություններ կատարելու նպատակով:

7. **Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը**

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարություն (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)	5 կրեդիտ/150 ժամ	

Աշխատանքի տեսակը	ժամաքանակ	ժամաքանակ
Դասախոսություն	30	
Գործնական աշխատանք	20	
Սեմինար պարապմունք	20	
Լաբորատոր աշխատանք		
Ինքնուրույն աշխատանք	80	
Ընդամենը	150	
Ստուգման ձևը (ստուգարք/ ընթացիկ քննություն/ հանրագումարային քննություն)	Քննություն բանավոր	

8. **Ուսումնական աշխատանքների տեսակները**[4] .
1. **Դասախոսությունը** դասախոսի կողմից դասընթացի ծրագրի շրջանակներում գիտական-տեղեկատվական թեմայի վերաբերյալ տրամաբանորեն կառուցված, հետևողական ու պարզ խոսքի շարադրանքն է, որի նպատակն է ուսանողին տալ համապարփակ գիտելիքներ: Դասախոսը վերլուծում, մեկնաբանում է թեմայի առավել կարևոր, դժվար ընկալելի, հանգուցային հարցերը: Դասախոսությունը ուսանողի առջև ուրվագծվող գիտական մի ճանապարհ է, որը նա կարող է միայն անցնել գիտական գրականության ընթերցանության, ուսումնական բնույթի այլ

---
[3] Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել
[4] Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

պարապմունքների և ինքնուրույն կատարած աշխատանքների շնորհիվ: Դասախոսը պետք է խթանի ուսանողի ակտիվ իմացաբանական գործունեությունը, նպաստի նրանց ստեղծագործական մտածողության ձևավորմանը: Ուսանողը նույնպես պետք է լինի դասախոսության ակտիվ մասնակից: Ուսանողը դասախոսությանը ներկայանալուց առաջ պետք է ծանոթացած լինի տվյալ դասին ներկայացվող թեմային, որպեզի կարողանա մասնակցել ուսումնական գործընթացին:

2. **Գործնական աշխատանքների** ժամանակ ուսանողը կատարում է լսարանային աշխատանք՝ դասախոսի անմիջական ղեկավարման ներքո: Գործնական պարապմունքները անցկացվում են գործնական խնդիրների լուծման, առաջադրանքների իրականացման, թեստերի, իրավիճակային վերլուծությունների, գործարար խաղերի, խմբային աշխատանքների, տնային առաջադրանքների, ուղեղային գրոհների, ինտերակտիվ ուսուցման միջոցով՝ տեսական գիտելիքները կիրառելու, գործնական ունակությունների և հմտությունների ձեռքբերման և ամրապնդման նպատակով: Դասախոսն առաջադրում է գործնական պարապմունքների թեման, նպատակը, խնդիրները, այն հարցերը, որոնք պետք է լուծել գործնական պարապմունքի ընթացքում, գործնական պարապմունքի անցկացման մեթոդները և պատասխանում է ուսանողների տված հարցերին:

3. **Սեմինար պարապմունքները** խմբային պարապմունքների հիմնական տեսակներից է, որի ընթացքում ուսանողը սովորում է բանավոր շարադրել նյութը, պաշտպանել իր տեսակետները և եզրահանգումները: Սեմինարի ընթացքում ուսանողները քննարկում, պատասխանում են թեման, զեկույցները և ռեֆերատները, որոնք հանձնարարել է դասախոսը:

   Սեմինարին պատրաստվելու համար անհրաժեշտ է ուսումնասիրել հիմնական և լրացուցիչ գրականություն տվյալ թեմայով: Գրականության ուսումնասիրությունից և համառոտագրումից հետո պետք է կազմել պլան՝ բանավոր պատասխանի համար, ապա մտածել ելույթի բովանդակությանհարցադրումների և պատասխանների մասին:

4. **Լաբորատոր աշխատանքները** նպաստում են տեսական նյութի առավել լավ յուրացմանը և ամրապնդմանը: Լաբորատոր աշխատանքները նպատակ ունեն ամրապնդելու ուսումնասիրվող թեմաների տեսական դրույթները, ուսանողներին ուսուցանելու փորձարարական հետազոտությունների մեթոդները, հաղորդելու ինքնուրույն վերլուծության, տվյալների ամփոփման, լաբորատոր սարքավորումների, համակարգիչների, սարքերի, էլեկտրոնային ծրագրերի հետ աշխատելու փորձ և հմտություններ: Լաբորատոր աշխատանքն անցկացման համար ուսանողը պարտավոր է ուսումնասիրել թեմային վերաբերող տեսական նյութը (դասախոսոււթյուն, համապատասխան գրականություն) և փորձի, հետազոտության մեթոդոլոգիան:

   Դասախոսի հսկողությամբ ուսանողը իրականացնում է փորձը, հետազոտությունը, գրանցում է արդյունքները և կատարում (գրանցում) համապատասխան եզրա-կացություն

5. **Ինքնուրույն աշխատանքը** ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական ղեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական ղեկավարության:

Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են[5]՝

- <u>Ռեֆերատ</u> – ուսանողների ինքնուրույն գրավոր, որտեղ ուսանողը շարադրում է որևէ հարցի կամ թեմայի էությունը՝ հենվելով գրական աղբյուրների վրա (դասագրքեր, ձեռնարկներ և այլն):
- <u>Գործարար խաղեր</u> – պայմանական իրավիճակներում սոցիալ-տնտեսական համակարգերի և մարդկանց մասնագիտական գործունեության կառավարման գործընթացների նմանակեղծային մոդելավորում՝ առաջացող հիմնախնդիրների ուսումնասիրման և լուծման նպատակով:
- <u>Էսսե</u> – արձակ ստեղծագործություն՝ քննադատության և լրագրության ժանրի որևէ խնդրի ազատ վերլուծություն:
- <u>Կլոր սեղան</u> – ինքնուրույն աշխատանքի ձևին բնորոշ է թեմատիկ բանավեճի համադրումը խմբային աշխատանքի հետ:
- <u>Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն</u> – ուսանողների ակտիվ գործունեության կազմակերպման ամենաարդյունավետ և տարածված ձևերից մեկն է, որը զարգացնում է մասնագիտական և կեցությանը վերաբերող տարբեր հարցերի վերլուծության կարողությունը:
- <u>Նախագծերի մեթոդ</u> – ուսումնաճանաչողական, ստեղծագործական կամ խաղային համատեղ գործունեության տեսակ է, սովորող-գործընկերների միջև, որոնք ունեն ընդհանուր նպատակ և համաձայնեցված միջոցներ՝ ուղղված որևէ խնդրի լուծման կամ որոշակի արդյունքի ձևակերպման:
- <u>Հարցի նախապատրաստման մոդել</u> –կամավորության սկզբունքով ընտրված ուսանողն իր նախընտրած հակիրճ ձևով նախապատրաստում է տվյալ առարկայից քննության կամ ստուգարքի հարցերի իր պատասխանների փաթեթը: Քննությունից (ստուգարքից) 1 շաբաթ առաջ նա հանձնում է փաթեթը դասախոսին, որը ստուգում է այդ նյութերը և որոշում դրանց համապատասխանությունը տվյալ առարկայի բովանդակությանը:
- <u>Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում</u> – նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաները կարող են օգտագործվել հետևյալ նպատակներով՝ համացանցում անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնման համար, երկխոսություն համացանցում, թեմատիկ ցանցային էջերի օգտագործում:
- <u>Աշխատանքային տետր</u> – նախատեսված է ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների համար և թույլ է տալիս գնահատել ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանն ուսանողների կողմից:
- <u>Զեկույց</u> – որևէ գիտական կամ հետազոտական թեմայի շուրջ կատարած եզրակացությունների, ստացած արդյունքների ներկայացում ուսանողի կողմից:
- <u>Հարցազրույց</u> – վերահսկողության միջոց, որը կազմակերպվում է որպես հատուկ զրույց դասավանդողի և ուսանողների միջև՝ կապված այնպիսի թեմայի հետ ինչպիսին կարգապահությունն է, և նախատեսված է հստակեցնել ուսանողների գիտելիքների շրջանակը կոնկրետ թեմայի, հարցի վերաբերյալ:

9. **Դասավանդման մեթոդներն են՝**[6] հիմնահարցային դասախոսություն, դասախոսություն-երկխոսություն, դասախոսություն-քննարկում, թեմատիկ սեմինար, սեմինար-բանավեճ, գործնական աշխատանք՝ անհատական աշխատանք, գործնական աշխատանք՝ խմբային աշխատանք, ուսուցում գործողությամբ (action learning), իրավիճակային խնդիրների վերլուծություն, գործարար խաղեր….

10. **Ուսումնառության մեթոդներն են**[7]՝ մտքերի քարտեզագրում, թիմային քննարկում,

[5] Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:
[6] Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:
[7] Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

իրադրությունների վերլուծություն, ալգորիթմների և հրահանգների կազմում, աղյուսակների և դասակարգման համեմատման և համակարգման սխեմաների կազմում, փորձի/հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում….

11. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների[8].

հ/հ	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		դասախոսություն	սեմինար պարապմունք	գործնական աշխատանք	լաբորատոր աշխատանք	Ինքնուրույն աշխատանք
1.	Հոգեբանության առարկան, խնդիրները, մեթոդները:	2		2		
2.	Հոգեկանի և գիտակցության ծագումն ու զարգացումը: Մարդու և կենդանիների հոգեկանի էական տարբերությունները:	2		2		
3.	Հաղորդակցում և խոսք:	2		2		
4.	Անձնավորություն և կոլեկտիվ:	4	2	2		
5.	Զգայություն և ըմբռնում	2	2	2		
6.	Ուշադրություն:			2		
7.	Հիշողություն	4	4			

[8] Նման է օրացուցային պլանին

8.	Մտածողություն	4	2	2		
9..	Երևակայություն			2		
10.	Հույզեր և զգացմունքներ	2		2		
11..	Կամք	2		2		
12	Խառնվածք:	2	4			
13.	Բնավորություն	2	4			
14.	Ընդունակություններ	2	2			
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		30	20	20		

12. **Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ**

հ/հ	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
1.	1. Ընդհանուր հոգեբանություն, Ա. Պետրովսկու խմբ., Երևան, " Լույս",	1974
2.	Ա. Նալչաջյան, Հոգեբանության հիմունքներ, "Հոգեբան", Երևան	1997
3.	М Гамезо, И. Домашенко, Атлас по психологии, М.,	1986
4.	Психология, словарь, под ред. А Петровского, М. Ярошевского, 2-е изд.,	1990
5.	Г. Крайг, Психология разжития, 7-е изд., Питер,	2003
6.	В. Кузин, Психология,М,	1974
Լրացուցիչ գրականություն(ԼԳ)		
1.	Психология личности, Тексты, под ред. Ю Гиппенрейтер, А. Пузырея,	1982
2.	Ղազարոսյան Ա., Ս. Սեղրակյան, Հոգեբանական թեստերի և զարգացնող վարժությունների ժողովածու, Զանգակ հրատ., Ե., , 188էջ	2015
3.	М. Ярошевский, История психологии, М.,	1985
4.	Психология, Словарь, под ред. А. Петтовского, М. Ярошевского, изд. 2-е, М,., 494 с.	1990
5.	. А. Леонтев, Проблемы развития психики, 4 –е изд.,	1981
Համացանցային տեղեկատվական պաշարներ (ՀՏՊ)/ Էլեկտրոնային աղբյուրներ (ԷԱ)		
1.		
2.		

13. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

a. **Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ**

հ/հ	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամաքանակ*	Գրականություն[9]

[9] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

1.	Շաբաթ 1 Ընդ. հոգեբ. գիտության ձևավորման նախադրյալները Ուսումնասիրության օբյեկտը, առարկան, գործառույթները, կապն այլ գիտությունների հետ:	Հոգեբ. ուսումնասիրու–թյան առարկայի սահ–մանումը, հիմնական գործառույթները,կապը հասարակական և բնական գիտությունների հետ: Հոգեբանության, որպես ինքնուրույն գիտության ձևավորման փուլերը:		Ա. Նալչաջյան, Հոգեբանության հիմունքներ, "Հոգեբան", Երևան 1997թ
2.	Շաբաթ2 Հոգեկանի և գիտակցության ծագումն ու զարգացումը	Հոգեկանի, գիտակցության, լեզվի, զգայությունների ծագման վերաբերյալ մոտեցումների ժամանակակից և պատմական տեսական քննարկումներ: Հարցախույզ, խմբային ներկայացումներ		
3.	Շաբաթ3 Հաղորդակցում և խոսք	Խոսքի տեսակները:		
4.	Շաբաթ4 Անձնավորություն: Մարդ, անհատ, անհատականու թյուն և անձնավո–րություն հասկա–ցությունների բնութագիրը:	Քննել մարդ, անհատ, անձնավորություն և անհատականություն հասկացությունների նմանությունն ու տարբերությունը: Սոցիոլականացմումը քննել որպես մշակույթի փոխանցման, պատմա–հասարակական զարգացման հիմնական գործընթաց:		
5.	Կոլեկտիվի բնութագիրը: Խումբ, խմբի տեսակները			

6.	Շաբաթ 6 Զգայություն և ըմբռնում			
7.	Շաբաթ 7 Հիշողություն Մտածողություն	Հիշողության պրոցեսները Մտածողության տրամաբանական ձևերն		
8.	Հույզեր և զգացմունքներ	Բարձրակարգ զգացմունքներ:		
9.	Շաբաթ 10 Խառնվածք	Խառնվածքի տիպերը		
10.	Բնավորություն	Բնավորության ձևավորումը		
11.	Ընդունակություններ	Ընդունակությունների տեսակները, ձևավորումը		

Ե. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամաքանակ*	Ստուգման ձևը	Գրականություն[10]

[10] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

1.	Հոգեբանության առարկան, խնդիրները, մեթոդները:				Ընդհանուր հոգեբանություն, Ա. Պետրովսկու խմբ., Երևան, " Լույս", 1974
2	Մարդու գիտակցության առաջացումը:				
3.	Հաղորդակցում և խոսք:				М Гамезо, И. Домашенко, Атлас по психологии, М., 1986
4.	Անձնավորություն և կոլեկտիվ:				Психология личности, Тексты, под ред. Ю Гиппенрейтер, А. Пузырея, 1982
5.	Զգայություն Ըմբռնում				М Гамезо, И. Домашенко, Атлас по психологии, М.,
6.	Ուշադրություն:				Психология, словарь, под ред. А Петровского, М. Ярошевского, 2-е изд., 1990
7.	Հիշողություն				
8.	Մտածողություն Երևակայություն				

9.	Հույզեր և զգացմունքներ Կամք				
10.	Խառնվածք: Բնավորություն				
11.	Ընդունակություններ				

c. **Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ**

հ/հ	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամաքանակ*	Ստուգման ձևը	Գրականություն[11]
1.					
2.					

d. **Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ**

[11] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

հ/հ	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը[12]	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևը	Գրականություն[13]
1.	Անձնավորություն, հավակնությունների մակարդակը…					
2.	Պրոբլեմային իրադրություն և խնդիրների լուծում:					
3.	Բարձրագույն զգացմունքներ;					

14. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում[14]

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	
Նյութեր լաբորատոր աշխատանքների համար	
Սարքեր, սարքավորումներ	
Համակարգչային ծրագրեր	
Այլ	

[12] Տես 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը
[13] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն
[14] Նշվում են սարք-սարքավորումների, համակարգչային ծրագրերի նկարագրությունները և քանակը, որոնք անհրաժեշտ են տվյալ դասընթացի ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար

15. Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառկման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի[15]:

a. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

-
- գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

b. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.

Դասընթացն ամփոփվում է ստուգարքով:

Քննությամբ ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի 2 քննության միջոցով և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:

---

[15]«Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.062022թ.),

Հարցաշար (ըստ ծրագրի)

1. Հոգեբանության ծագումն ու զարգացումը, առարկան:
2. Հոգեբանության կապը մյուս գիտություններիհետ:
3. Հոգեկանի ակտիվության մակարդակները:
4. Հոգեբանության մեթոդները:
5. Հոգեկանի ռեֆլեկտորային մեկնաբանությունը: Ուղեղը և հոգեկանը:
6. Հոգեբանության պատմության փուլերը:
7. Գիտակցությունը և անգիտակցականը:
8. Գիտակցության կառուցվածքը, նրա հիմնական հոգեբանական առանձնահատկությունները:
9. Վարքի ձևերը կենդանիների մոտ:
10. Հոգեկանի զարգացումը, ֆիլոգենեզում:
11. Մարդու և կենդանիների հոգեկանի էական տարբերությունները:
12. Հոգեկանի ծագման պրոբլեմը:
13. Ժամանակակից հոգեբանության կառուցվածքը, տեղը գիտությունների համակարգում:
14. Հոգեկանը որպեսմատերիայի էվոլյուցիայի արդյունք:
15. Իմպրիտինգ, զարգացման գերզգայուն փուլեր ևանգիտակցականի պրոբլեմը
16. Հոգեկանը և գիտակցությունը, գիտակցությունը և լեզուն:
17. Գործունեություն, գործողություն, շարժում:
18. Գործունեության հիմնական տեսակները:
19. Ուսումնական գործունեություն, նրա հիմնական հոգեբանական առանձնահատկությունները:
20. Գործունեության ինտերիոյացում «քստերիոյացում»:

21. Գործողության հակումը և կառավարումը:

22. Հաղորդակցում, նրա հիմնական բաղադրամասերը:

23. Հաղորդակցման տեսակները:

24. Մանկավարժական հաղորդակցում, նրա առանձնահատկությունները:

25. Հաղորդկացման մակարդակները:

26. Հաղորդակցում և լեզու:

27. Խումբ և նրա տեսակները:

28. Խմբի ուսումնասիրման մեթոդները:

29. Խմբի զարգացման մակարդակները:

30. Դիֆերենցում խմբերում: Լիդեր, նրա տեսակները:

31. Մարդ, անհատ, անձնավորություն:

32. Անձնավորություն, հոգեբանական կառուցվածքը:

33. Անձնավորության ակտիվության աղբյուրը:

34. Պահանջմունք, նրա տեսակները:

35. Մոտիվների տեսակները:

36. Անձնավորության նպատակը, հավակնությունների մակարդակը:

37. Ֆյուստրացիա, նրա ազդեցությունը անձնավորության վարքի վրա:

38. Անձնավորության ձևավորումը:

39. Ուշադրության սահմանները, ֆիզիոլոգիական հիմքերը:

40. Ուշադրության տեսակները:

41. Ուշադրության բնորոշ առանձնահատկությունները:

42. Ուշադրության զարգացումը:

43. Զգայությունների ընդհանուր բնութագիրը:

44. Զգայությունների դասակարգումը:

45. Զգայունակություն և նրա չափումը:

46. Զգայությունների հիմնական հատկությունները:

47. Զգայությունների փոխներգործությունը:

48. Ադապտացիա, նրա տեսակները:

49. Ըմբռնման սահմանումը, նրա ֆիզիոլոգիական հիմքերը:

50. Ըմբռնման բնորոշ առանձնահատկությունները:

51. Ըմբռնման դասակարգումը:

52. Ըմբռնումըորպես գործողություն:

53. Տարածության ըմբռնումը:

54. Շարժման և ժամանակի ըմբռնումը:

55. Հիշողություն, նրա ուսումնասիրման մակարդակները:

56. Հիշողության տեսակները:

57. Մտապահում, նրա տեսակները:

58. Մոռացում, նրա օրինաչափությունները:

59. Վերարտադրում, պահպանում:

60. Հիշողության տիպերը և անհատական առանձնահատկությունները:

61. Մտածողություն, մտածողություն և լեզու, նրա հասարակական բնույթը:

62. Մտածողության ուսումնասիրումը հոգեբանության և տրամաբանության մեջ:

63. Մտածողության պրոցեսները:

64. Մտածողությունը և խնդիրների լուծումը:

65. Մտածողության տեսակները և անհատական առանձնահատկությունները:

66. Երևակայություն, նրա տեսակները:

67. Երևակայության պատկերի ստեղծման միջոցները:

68. Երևակայության դերը գիտական և գեղարվեստական ստեղծագործության պրոցեսում:

69. Հույզեր և զգացմունքներ, նրանց ֆունկցիաները և որակները:

70. . Զգացմունքների ապրման ձևերը:

71. Զգացմունքների տեսակները:

72. Զգացմունքներ և անձնավորություն:

73. Կամքի սահմանումը, նրա տեսակները:

74. Կամային ակտ, նրա կառուցվածքը:

75. Կամային որակների ձևավորումը:

76. Բնավորության սահմանումը, նրա ֆիզիոլոգիական հիմքերը:

77. Բնավորության գծերը և անձնավորության հարաբերությունները:

78. Բնավորության ձևավորումը:

79. Խառնվածքը, նրա ֆիզիոլոգիական հիմքերը:

80. Խառնվածքի տիպերը, նրանց հոգեբանական բնութագիրը:

81. Խառնվածքը բնորոշող հոգեկան հատկությունները:

82. Խառնվածքի դերը աշխատանքային և ուսումնական գործունեության մեջ:

83. Ընդունակությունների սահմանումը: Ընդունակություններ և գործունեություն:

84. Նախադրյալներ և ընդունակություններ:

85. Ընդունակությունների կառուցվածքը:

86. Մանկավարժական ընդունակություններ, կառուցվածքը:

87. Ընդունակությունների ձևավորումը:

<u>Ա) 1-ին ընթացիկ քննություն (կիսամյակի 9-10 շաբաթվա ընթացքում)</u>

(1-ին ընթացիկ ստուգում (կիսամյակի շաբաթվա ընթացքում)

Ընդգրկված թեմաները.

1. Հոգեբանության ծագումն ու զարգացումը, առարկան:

2. Հոգեբանության կապը մյուս գիտություններիհետ:

3. Հոգեկանի ակտիվության մակարդակները:

4. Հոգեբանության մեթոդները:

5. Հոգեկանի ռեֆլեկտորային մեկնաբանությունը: Ուղեղը և հոգեկանը:

6. Հոգեբանության պատմության փուլերը:

7. Գիտակցությունը և անգիտակցականը:

8. Գիտակցության կառուցվածքը, նրա հիմնական հոգեբանական առանձնահատկությունները:

9. Վարքի ձևերը կենդանիների մոտ:

10. Հոգեկանի զարգացումը, ֆիլոգենեզում:

11. Մարդու և կենդանիների հոգեկանի էական տարբերությունները:

12. Հոգեկանի ծագման պրոբլեմը:

13. Ժամանակակից հոգեբանության կառուցվածքը, տեղը գիտությունների համակարգում:

14. Հոգեկանը որպեսմատերիայի էվոլյուցիայի արդյունք:

15. Իմպրիտինգ, զարգացման գերզգայուն փուլեր նանգիտակցականի պրոբլեմը

16. Հոգեկանը և գիտակցությունը, գիտակցությունը և լեզուն:

17. Գործունեություն, գործողություն, շարժում:

18. Գործունեության հիմնական տեսակները:

19. Ուսումնական գործունեություն, նրա հիմնական հոգեբանական առանձնահատկությունները:

20. Գործունեության ինտերիոյացում «քստերիոյացում»:

21. Գործողության հակումը և կառավարումը:

22. Հաղորդակցում, նրա հիմնական բաղադրամասերը:

23. Հաղորդակցման տեսակները:

24. Մանկավարժական հաղորդակցում, նրա առանձնահատկությունները:

25. Հաղորդկացման մակարդակները:

26. Հաղորդակցում և լեզու:

27. Խումբ և նրա տեսակները:

28. Խմբի ուսումնասիրման մեթոդները:

29. Խմբի զարգացման մակարդակները:

30. Դիֆերենցում խմբերում: Լիդեր, նրա տեսակները:

31. Մարդ, անհատ, անձնավորություն:

32. Անձնավորություն, հոգեբանական կառուցվածքը:

33. Անձնավորության ակտիվության աղբյուրը:

34. Պահանջմունք, նրա տեսակները:

35. Մոտիվների տեսակները:

36. Անձնավորության նպատակը, հավակնությունների մակարդակը:

37. Ֆրյուստրացիա, նրա ազդեցությունը անձնավորության վարքի վրա:

38. Անձնավորության ձևավորումը:

39. Ուշադրության սահմանները, ֆիզիոլոգիական հիմքերը:

40. Ուշադրության տեսակները:

41. Ուշադրության բնորոշ առանձնահատկությունները:

42. Ուշադրության զարգացումը:

43. Զգայությունների ընդհանուր բնութագիրը:

44. Զգայությունների դասակարգումը:

45. Զգայունակություն և նրա չափումը:

46. Զգայությունների հիմնական հատկությունները:

47. Զգայությունների փոխներգործությունը:

48. Ադապտացիա, նրա տեսակները:

<u>Բ) 2-րդ ընթացիկ քննություն (կիսամյակի 19-20 շաբաթվա ընթացքում)</u>

(2-րդ ընթացիկ ստուգում (կիսամյակի շաբաթվա ընթացքում)

- **Ընդգրկվող թեմաները.**

1. Ըմբռնման սահմանումը, նրա ֆիզիոլոգիական հիմքերը:

2. Ըմբռնման բնորոշ առանձնահատկությունները:

3. Ըմբռնման դասակարգումը:

4. Ըմբռնումըորպես գործողություն:

5. Տարածության ըմբռնումը:

6. Շարժման և ժամանակի ըմբռնումը:

7. Հիշողություն, նրա ուսումնասիրման մակարդակները:

8. Հիշողության տեսակները:

9. Մտապահում, նրա տեսակները:

10. Մոռացում, նրա օրինաչափությունները:

12. Վերարտադրում, պահպանում:

13. Հիշողության տիպերը և անհատական առանձնահատկությունները:

14. Մտածողություն, մտածողություն և լեզու, նրա հասարակական բնույթը:

15. Մտածողության ուսումնասիրումը հոգեբանության և տրամաբանության մեջ:

16. Մտածողության պրոցեսները:

17. Մտածողությունը և խնդիրների լուծումը:

18. Մտածողության տեսակները և անհատական առանձնահատկությունները:

19. Երևակայություն, նրա տեսակները:

20. Երևակայության պատկերի ստեղծման միջոցները:

21. Երևակայության դերը գիտական և գեղարվեստական ստեղծագործության պրոցեսում:

22. Հույզեր և զգացմունքներ, նրանց ֆունկցիաները և որակները:

23. Զգացմունքների ապրման ձևերը:

24. Զգացմունքների տեսակները:

25. Զգացմունքներ և անձնավորություն:

26. Կամքի սահմանումը, նրա տեսակները:

27. Կամային ակտ, նրա կառուցվածքը:

28. Կամային որակների ձևավորումը:

29. Բնավորության սահմանումը, նրա ֆիզիոլոգիական հիմքերը:

30. Բնավորության գծերը և անձնավորության հարաբերությունները:

31. Բնավորության ձևավորումը:

32. Խառնվածքը, նրա ֆիզիոլոգիական հիմքերը:

33. Խառնվածքի տիպերը, նրանց հոգեբանական բնութագիրը:

34. Խառնվածքը բնորոշող հոգեկան հատկությունները:

35. Խառնվածքի դերը աշխատանքային և ուսումնական գործունեության մեջ:

36. Ընդունակությունների սահմանումը: Ընդունակություններ և գործունեություն:

37. Նախադրյալներ և ընդունակություններ:

38. Ընդունակությունների կառուցվածքը:

39. Մանկավարժական ընդունակություններ, կառուցվածքը:

40. Ընդունակությունների ձևավորումը:

- **Ընդգրկված հարցեր.**
  1.
  2.
  3.......

a. Գնահատման չափանիշները[16].

6. Տեսական գիտելիքները.........:
7. Գործնական աշխատանքները......:
8. Սեմինար պարապմունքները......:
9. Լաբորատոր աշխատանքները....:
10. Ինքնուրույն աշխատանքը....:

---

[16] Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման

«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳԻՐ

Մասնագիտություն՝ 011401.00.6 Մասնագիտական մանկավարժություն

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ Ֆդ - 011401.09.6 Կերպ – 011401.11.6 , երաժշտ. – 011401.13.6

/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ բակալավր

/բակալավր, մագիստրատուրա//

Վանաձոր 2024

Առկա ուսուցման համակարգ

<table>
<tr><td>Դասընթացի թվանիշը, անվանումը</td><td colspan="4">ՄՀ/բ—128 Հոգեբանություն</td></tr>
<tr><td>Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը</td><td colspan="4">5 կրեդիտ</td></tr>
<tr><td>Ուսումնառության տարի / կիսամյակ</td><td colspan="4">2-րդ տարի 2-րդ կիսամյակ</td></tr>
<tr><td rowspan="6">Ժամերի բաշխումը</td><td rowspan="4">Լսարանային</td><td rowspan="4">70</td><td>Դասախոսություն</td><td>30</td></tr>
<tr><td>Սեմինար</td><td>20</td></tr>
<tr><td>Լաբորատոր աշխատանք</td><td></td></tr>
<tr><td>Գործնական աշխատանք</td><td>20</td></tr>
<tr><td>Ինքնուրույն</td><td colspan="3">80</td></tr>
<tr><td>Ընդամենը</td><td colspan="3">150</td></tr>
<tr><td>Ստուգման ձևը</td><td colspan="4">Քննություն բանավոր</td></tr>
<tr><td>Դասընթացի նպատակը</td><td colspan="4">Նպատակը.
• ուսանողներին զինել հոգեբանական գիտելիքներով,
• տալ հոգեկանի սահմանումը,
• բացատրել հոգեկան գործընթացները, հոգեկան վիճակներն ու առանձնահատկությունները,
• տարբերել առողջ հոգեկանով մարդկանց և այդ ամենը արդյունավետ կիրառել հետագայում թե՛ առօրյա կյանքում, թե՛ աշխատանքում:</td></tr>
<tr><td>Դասընթացի վերջնարդյունքները</td><td colspan="4">Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.
Գիտելիք
<u>Առարկայի ուսուցման արդյունքում ուսանողը պետք է կարողանա.</u>
յուրացրած համակողմանի գիտելիքները կիրառել տարբեր ոլորտներում աշխատանքային և ուսումնական գործընթացը արդյունավետ կազմակերպելու համար:</td></tr>
</table>

	➢ ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում, ➢ որոշ գիտական հարցերի վերաբերյալ կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ: ➢ կազմել շտկողական ծրագիր ➢ ճիշտ կիրառել տարիք. հոգեբ, գիտելիքները հոգեկանի առողջ զարգացումը ապահովլու վարքի ընդունված ձևերը յուրացնելու, աղեկվատ ինքնազնահատական ձևավորելու գործընթացքում ➢ կիրառել անհրաժեշտ տեխնիկաները և մեթոդները գնահատել հոգեբանի աշխատանքի արդյունավետություն **ԳԻՏԵՆԱ՝** Հոգեկան գործընթացների, վիճակների, առանձնահատկությունների միջև փոխկախվածության գործընթացները և վերահսկողության մեխանիզմները: **- ԿԱՐՈՂԱՆԱ՝** Ստացած գիրելիքները կիրառել գործնականում, ինչպես նաև նախագծել հոգեկան որևէ երևույթի ուսումնասիրմանն ուղղված հոգեբանական հետազոտության ծրագիր: **- ՏԻՐԱՊԵՏԻ՝** Ընդ.. հոգեբանության հետազոտության մշակման հիմնական ձևերին, մեթոդներին, վերլուծության եղանակներին։
Դասընթացի բովանդակությունը	Դասընթացի ընդհանուր նկարագիրը Արդի պայմաններում, կրթական համակարգում, ինչպես նաև կյանքի բոլոր ոլորտներում, որոշակի փոփոխություններ են տեղի ունեցել: Շատ սոցիալական նորմեր, գնահատումներ ու մոտեցումներ են վերաարժեքավորվել: : Ներկայումս յուրաքանչյուր մասնագետի նոր, ավելի բարդ ու համակողմանի պահանջներ են ներկայացվում: Արագ փոփոխվող բարեփոխումների պայմաններում նրանցից պահանջվում է արագ հարմարվել նոր իրավիճակներին, նոր պահանջներին ու մարտահրավերներին, իսկ ապագա մասնագետից պահանջվում է , որ նրանք բացի ընտրած մասնագիտությունից տիրապետեն հոգեբանական գիտելիքների, որը լավ աշխատանքի բաղկացուցիչ

	մասն է կազմում: Ընդհանուր հոգեբանությունն իր ուրույն տեղն ունի հոգեբանական մարդաբանական գիտությունների շարքում, այն հոգեբանական գիտությունների հիմնաքարն է: : Սույն դասընթացը կարևոր նշանակություն ունի մանկավարժ-հետազոտողի պատրաստման գործում: Այն նպաստում է ապագա մասնագետի աշխարհայացքի ձևավորմանը, ապահովում է հետազոտություն կատարելու համար անհրաժեշտ տեսա-գործնական գիտելիքներով, համալրում է հոգեբանության վերաբերյալ ունեցած գիտելիքները, գիտականորեն հիմնավորված պատասխաններ է տալիս մինչ օրս վիճելի մի շարք հարցերի.. ի՞նչ է ուսումնասիրում հոգեբանությունը, ի՞նչ է հոգեկանը, ո՞րն է հոգեկանի օրգանը, որո՞նք են հոգեկան պրոցեսները, վիճակներն ու առանձնահատկությունները և այլն: Եվ քանի-որ մարդն ապրում ու արարում է բնական և հասարակական միջավայրում, նա պետք է իմանա ու ճանաչի նույն այդ աշխարհը: Ճանաչելով աշխարհը, մարդկանց ու նրանց ցանկությունները, նկատառումները, անձը սկսում է հասկանալ ու ճանաչել նաև իրեն::
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	*Նյութի քննարկման ժամանակ* • Հանձնարարված նյութի լիարժեք տիրապետում, վերջինիս վերածումը սեփական գիտելիքի. 15 միավոր • Հարցադրումներ ընթացիկ թեմայի շուրջ (խրախուսվում է). 2 միավոր • Լիարժեք պատասխաններ դասախոսի և համակուրսեցիների հարցերին(դասախոսի վերահսկողությամբ) ընթացիկ թեմայի շուրջ. 3 միավոր *Առաջադրանքի կատարման ժամանակ* • Արագ կողմնորոշում թեմայի շուրջ առաջադրված խնդիրների լուծման ընթացքում. 2 միավոր • Սեփական կարծիքի արտահայտում՝ հիմնավորված գիտական գիտելիքի հենքի վրա. 3 միավոր • Խմբային և անհատական աշխատանքներում համապատասխան դերի ստանձնում և տրված ժամկետում հանձնարարականների կատարում. 15 միավոր Խրախուսվում են հատկապես վերլուծելու, սինթեզելու, կազմակերպելու, պլանավորելու, քննադատության, ինքնաքննադատության, տեղեկատվության կառավարման, նոր

	տեղեկատվությունը համապատասխան համատեքստում ընկալելու, մեկնաբանելու բազմաձեւության, բազմամշակութայնության ընդունման, նոր գաղափարներ առաջադրելու, յուրացված գիտելիքը տրամաբանորեն և հետեւողականորեն ներկայացնելու, առարկայի մեթոդները և տեխնոլոգիաները ճիշտ օգտագործելու, տվյալ առարկայական ոլորտում հետազոտությունների արդյունքները գնահատելու, նոր գաղափարներ առաջ քաշելու որակի մասին հոգածության, թիմում աշխատելու կարողությունները:
Գրականություն	Պարտադիր 1. Ընդհանուր հոգեբանություն, Ա. Պետրովսկու խմբ., Երևան, " Լույս", 1974 2. Ղազարոսյան Ա., Ս. Սեդրակյան, Հոգեբանական թեստերի և զարգացնող վարժությունների ժողովածո ւ, Զանգակ հրատ., Ե., 2015, 188էջ 3. Ա. Նալչաջյան, Հոգեբանության հիմունքներ, "Հոգեբան", Երևան 1997 4. М Гамезо, И. Домашенко, Атлас по психологии, М., 1986 5. Психология, словарь, под ред. А Петровского, М. Ярошевского, 2-е изд., 1990 6. Г. Крайг, Психология разжития, 7-е изд., Питер, 2003 7. В. Кузин, Психология,М, 1974 Լրացուցիչ 1. А. Леонтев, Проблемы развития психики, 4 –е изд., 1981 2.. М. Ярошевский, История психологии, М., 1985 3. Хрестоматия по общей психологии, Психология мышления,, 1981 4. Психология личности, Тексты, под ред. Ю Гиппенрейтер, А. Пузырея, 1982